

[...]

30.266/II/PF

[...]

Mijnheer de Burgemeester,

Ter zitting van 20 mei 1999 hebben de verenigde afdelingen van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT) een onderzoek gewijd aan een klacht die werd ingediend omwille van het feit dat tijdens de vergadering van de milieuadviesraad (MAR) van 24 juni 1998 de waarnemende voorzitter geweigerd heeft dat een lid zich in het Frans zou uitdrukken.

o

o

o

Uit het onderzoek van de statuten van de MAR blijkt dat deze raad een gemeentelijk orgaan is dat tot taak heeft de gemeente te adviseren inzake milieubeleid.

De Gemeenteraad stelt de lijst vast van de leden van de MAR.

Die is samengesteld uit:

- vertegenwoordigers voorgedragen door de plaatselijke verenigingen die zich inlaten met leefmilieu, cultuur, onderwijs of opleiding, alsook door beroepsorganisaties – die leden zijn stemgerechtigd;
- een afgevaardigde per politieke fractie die in de gemeenteraad is vertegenwoordigd – zonder stemrecht.
- de schepenen van leefmilieu en de milieuambtenaar – zonder stemrecht.

De MAR kiest zijn voorzitter onder de stemgerechtigde leden. De milieuambtenaar is belast met het secretariaat.

Op onze vraag om inlichtingen, stuurde u ons de notulen van de zitting van het schepencollege van 15 maart 1999, waar u uw standpunt over het taalgebruik in de MAR hebt verduidelijkt:

“De verplichting om het Nederlands te gebruiken tijdens de zittingen (is) niet van toepassing op particulieren of mandatarissen, met uitzondering van de Burgemeester en Schepenen, gelet op het arrest van het Arbitragehof nr. 26/98 van 10 maart 1998 dat mutatis mutandis op deze raad [de MAR], van toepassing is.”

Anderdeels blijkt uit de notulen van de MAR van 23 december 1998 dat u deze raad beschouwt als een dienst die onderworpen is aan de bij koninklijk besluit van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken (SWT) en dat u van

oordeel bent dat de notulen conform artikel 24 van die wetten in het Frans en in het Nederlands moeten worden gesteld.

o

o

o

De VCT maakt als eerste opmerking dat de rechtspraak betreffende de gemeenteraadsleden niet op een overeenstemmende manier kan worden toegepast op de leden van een orgaan als de MAR. Dit, sinds de wet van 9 augustus 1988 tot wijziging van de gemeentewet, de gemeentekieswet, de organieke wet betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, de provinciewet, het Kieswetboek, de wet tot regeling van de provincieraadsverkiezingen en de wet tot regeling van de gelijktijdige parlements- en provincieraadsverkiezingen, inzake taalverplichtingen een onderscheid heeft gemaakt tussen rechtstreeks en onrechtstreeks verkozen mandatarissen.

Artikel 72bis van de nieuwe gemeentewet bepaalt inderdaad wat volgt:

“72bis. § 1. In de gemeenten bedoeld in de artikelen 7 en 8, 3° tot 10°, van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966, moet elk gemeenteraadslid, elke schepen, de burgemeester en eenieder die het ambt van burgemeester of schepen waarneemt, voor het uitoefenen van zijn ambt, van de taal van het taalgebied waarin de gemeente gelegen is, de kennis hebben die nodig is om het bedoeld mandaat uit te oefenen.

§ 2. Door het feit van hun verkiezing of benoeming bestaat het vermoeden dat de in § 1 bedoelde mandatarissen de in die paragraaf bedoelde taalkennis bezitten.

Dat vermoeden is onweerlegbaar ten aanzien van elke voor het uitgeoefende mandaat rechtstreeks door de bevolking gekozen mandataris (...)”

Aangezien de lijst van de leden van de MAR wordt vastgesteld door de Gemeenteraad, is de rechtspraak betreffende de rechtsreeks door de bevolking gekozen mandatarissen niet noodzakelijk op hen van toepassing met dezelfde juridische draagwijdte.

De VCT stelt voor veeleer na te gaan in hoeverre de taalwetten van toepassing zijn op de MAR.

Volgens de vaste rechtspraak dienen de collegiale organen beschouwd te worden als diensten in de zin van artikel 1 van de SWT (cf. in dat verband het VCT-advies 30.039 van 23 april 1998).

Als emanatie van de Gemeenteraad, is de MAR een dienst als bedoeld door artikel 1 van de SWT, en is hij onderworpen aan artikel 23 van die wetten.

Daaruit volgt dat de MAR in binnendienst uitsluitend het Nederlands dient te gebruiken en dat de notulen in die taal moeten worden gesteld.

De arresten van de Raad van State (IVe Kamer) hebben altijd gesteld dat de mondelinge interventies die tijdens de Gemeenteraad worden gedaan in de andere taal van die van het gebied, niet in de notulen moeten worden opgenomen (arrest Germis 15.990 van 17 augustus 1973, arrest Verheyden 22.186 van 6 april 1982 en arrest gemeente St.-Genesius-Rode, 23.282 van 24 mei 1983).

Die rechtspraak betreffende de notulen werd nog bevestigd tijdens de voorbereidende werkzaamheden van de voornoemde wet van 9 augustus 1988:

“ Een ander lid vraagt wat de strekking is van hetgeen in de memorie van toelichting staat, nl. dat er geen rechtsgevolgen verbonden zijn aan mondelinge uiteenzettingen in de beraadslagende vergaderingen.

Volgens hem betekent de tekst het volgende:

- a) Een betoog dat zou worden gehouden in een andere taal van die van het taalgebied, heeft geen rechtsgevolgen,*
- b) Dit betoog kan niet in de notulen worden opgenomen.*

De tekst betekent niet dat een verkozene zich tijdens de bespreking niet zou mogen uitdrukken in een andere taal dan die van het taalgebied. Dat feit heeft geen invloed op de geldigheid van de besluiten. Een dergelijk betoog kan geen rechtsgevolgen hebben en is derhalve niet strafbaar.

De Vice-Eerste Minister is het daarmee eens.” (Gedr. St., Senaat, B.Z. 1988-1989, nr. 371/2, pp. 156 en 157.

Ten slotte herinnert de VCT eraan dat het er in de eerste plaats om gaat in een officieel orgaan van het Nederlandse taalgebied, de voorrang van het Nederlands te eerbiedigen, wat het Arbitragehof nog heeft bevestigd in zijn voornoemde arrest van 10 maart 1998 (punt B. 4.1.):

“ Hoewel de gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken ten behoeve van Franstalige inwoners in de randgemeenten in een bijzondere regeling voorzien die hen toestaat hun betrekkingen met de plaatselijke diensten in het Frans te voeren en die aan die diensten de verplichting opleggen om in bepaalde in die wetten nader omschreven omstandigheden het Frans te gebruiken, doet die regeling geen afbreuk aan het principieel

eentalig karakter van het Nederlandse taalgebied, waartoe die gemeenten behoren. Zulks impliceert dat de taal die er in bestuurszaken moet worden gebruikt in beginsel het Nederlands is en dat bepalingen die het gebruik van een andere taal toestaan niet tot gevolg mogen hebben dat afbreuk wordt gedaan aan de door artikel 4 van de Grondwet gewaarborgde voorrang van het Nederlands.”

Tot besluit adviseert de VCT bij twee stemmen en één onthouding van de Franse afdeling en vier stemmen van de Nederlandse afdeling, dat het niet onredelijk is, binnen het kader van artikel 4 van de Grondwet en artikel 23 van de SWT, dat de voorzitter van de MAR een lid verzoekt zich in het Nederlands uit te drukken, o.m. met het oog op het stellen van de notulen.

De klacht is ontvankelijk maar niet gegrond.

Een afschrift van dit advies wordt gestuurd aan de heer Luc Van den Bossche, vice-eerste-minister en minister van Binnenlandse Zaken, aan de heer Desolre, adjunct-gouverneur van de provincie Vlaams-Brabant, alsook aan de klager.

Met de meeste hoogachting,

De Voorzitter,

[...]